

עפ"ג (מרכז) 45176-12-23 - אמיר מסעוד נ' מדינת ישראל- רשות המיסים

עפ"ג (מרכז) 45176-12-23 - אמיר מסעוד נ' מדינת ישראל- רשות המיסיםמחוזי מרכז
עפ"ג (מרכז) 45176-12-23
אמיר מסעוד
נ ג ד

מדינת ישראל- רשות המיסים
היחידה המשפטית מחוז מרכז-מע"מ פלילי
בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
[22.12.2024]
כב' השופטת הבכירה מיכל ברנט, אב"ד
כב' השופט שמואל בורנשטין
כב' השופט עמית מיכלס
פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום ברמלה (כבוד השופט הישאם אבו שחאדה) בתיק ת"פ 10115-02-21, מיום 16.11.2023 במסגרתו הורשע המערער ביחד עם 5 חברות בהן היה בעל מניות ודירקטור וכן חברה נוספת (להלן: "החברות"), בהתאם להודאתו, בעבירות על חוק מס ערך מוסף, התשל"ו 1975 (להלן: "החוק").
2. על פי כתב האישום המערער הוציא חשבוניות פיקטיביות בשם החברות כדי שעוסקים אחרים יתחמקו מתשלום מע"מ. בנוסף הגיש דו"חות וניכה מס תשומות שלא כחוק. המס הכלול בחשבוניות לגביהן בוצעו העבירות עומד על סך כולל של 40,053,235 ₪ (המורכב מסך של 19,321,831 ₪ כמס עסקאות וסך של 20,731,404 ₪ כמס תשומות).
3. סעיפי העבירות בהן הורשע המערער הן אלה: עבירות לפי סעיפים 38 ו-117(ב) לחוק - מי שפעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו; עבירה לפי סעיף 117(ב)(2)(3) לחוק - עבירה ב"נסיבות מחמירות", העברין, במעשיו, הביא להתחמקות או להשתמטות מתשלום מס; עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) - עשה אדם מעשה במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, וניכה מס תשומות בלי שיש לו לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק.
4. על המערער נגזרו העונשים הבאים: 5 שנות מאסר בפועל; קנס בסך מיליון ₪ (ב 40 תשלומים) או 10 חודשי מאסר ופירעון מידי; 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים ממועד שחרורו והתנאי שלא יבצע עבירות מסוג פשע בהתאם לחוק מס ערך מוסף ופקודת מס הכנסה במשך 3 שנים ממועד שחרורו ממאסר.
5. הערעור מופנה כנגד חומרת העונש.
6. כתב האישום המתוקן, בעובדותיו הודה והורשע המערער, כולל 11 אישומים. כמתואר בכתב האישום הרי שבין השנים 2013 ועד 2015 המערער הוציא 200 חשבוניות פיקטיביות שהמס הכלול בהן עומד על סך של 19,321,831 ₪ וכן ניכה מס תשומות שלא כדין בשם החברות בהן היה מנהל פעיל במסגרת 15 דו"חות תקופתיים למע"מ בסך של 20,731,404 ₪. כתב האישום מפרט, לגבי כל אישום ואישום, את מספר החשבוניות הרלוונטיות וסכום המס הכלול בהן בהתייחס לכל אחת מהחברות הנדונות.

7. בעניינו של המערער הוגש תסקיר שירות מבחן ממנו עולה כי המערער בן 31 נשוי ואב לארבעה ילדים בגילאי 5 עד 12 שנים, גר בבית אמו עם אשתו ההרה וילדיו. נשר מבית הספר בכיתה ח' ואינו יודע קרוא וכתוב בערבית ובעברית. עובד במזנון בית ספר ואחר הצהריים במסגריה. העבירות שבערעור בוצעו כשהיה המערער בן כ-21, לטענתו, גורמים עבריינים הציעו לו תשלום חודשי זעום תמורת הסכמתו להיות דמות קדמית לביצוע עבירות המס מושא כתב האישום ושביגין הורשע כאשר הם הנהנים האמיתיים מהעבירות שבוצעו ולא הוא. המערער טוען כי בזמן חקירותיו במשטרה "חוזה איומים ואירועי ירי חוזרים על ביתו" ומתוך פחד וחשש לחייו וחיי משפחתו לא שיתף פעולה בחקירה.
8. התסקיר אף מתאר בהרחבה את מצוקתו של המערער כילד, מאז נהרג אביו בתאונת דרכים כשהיה בן 3 ואת הקשיים הכלכליים במשפחת מוצאו. מתאר יחסים קרובים ורגשי הוקרה לאמו על שגידלה אותו ואת אחיו כאם חד הורית. עוד נאמר בתסקיר כי על אף שהמערער שלל סכסוכים פעילים במשפחתו, ידוע לשירות המבחן שהיו תקופות בהן היה המערער מצוי בסיכון לפגיעה ונמנע מלצאת מהבית. לטענת המערער לפני מספר שנים נורה בבטנו עקב טעות בזיהוי. בנוסף, אחותו ההרה נעלמה ונרצחה בשנת 2010 וגם דודתו נרצחה ביחד עם בעלה לפני מספר שנים. בשל האמור, סובל המערער מחרדות ותסמיני פוסט טראומה שלא טופלו.
9. עוד מתאר התסקיר כי המערער מבקש לשקם את חייו ולנהל חיים נורמטיביים, מגלה מוטיבציה גבוהה להשתלבות בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן ואף פנה לטיפול פרטי בתשלום, הסכים ללכת לאבחון פסיכיאטרי במרכז לבריאות הנפש על פי המלצת שירות המבחן. שירות המבחן המליץ על מסלול שיקומי הכולל מאסר שירות בעבודות שירות בתוספת צו מבחן למשך שנה.
10. בתסקיר אף מצוין כי המערער מוכר לשירות המבחן מאבחון קודם משנת 2021 וזאת בשל עבירות אלימות שביצע בשנת 2019 בגין הורשע בתקיפה וחבלה של ממש ונגזרו עליו צו מבחן למשך שנה וצו של"צ.
11. בגזר דינו מצוין בית משפט קמא באשר למתחם הענישה הראוי כי אחד הפרמטרים המרכזיים לצורך קביעת מתחם העונש ההולם הוא מידת הנזק שנגרם לציבור מהעבירות שביצע המערער, כאשר מידת הנזק נמדדת לפי הסכום הכולל של המע"מ שנגזל מהקופה הציבורית בידי המערער. במקרה זה מדובר בסכום של כ-40 מיליון ₪ שהוא סכום חריג במיוחד הנמצא ברף חומרה גבוה ביותר. בית המשפט קמא סקר את הפסיקה הנוהגת והגיע למסקנה כי יש להעמיד את מתחם העונש בגין כלל העבירות על תקופה שבין 5 לבין 7 שנות מאסר בפועל בצירוף מאסר על תנאי וקנס במתחם שנע בין 500,000 ₪ ועד 2,000,000 ₪.
12. בית המשפט קמא דחה את טענת המערער כי היה "איש קש" שנוצל לרעה בידי אחרים, וקבע כי יש לראות במערער כדמות מרכזית ודומיננטית ומחוללת העבירות בהן הורשע. בית משפט קמא אף קבע כי בכל מקרה אין בטענה זו של היות המערער "איש קש" כדי להפחית ממידת אשמתו של המערער או כדי להקל במתחם העונש ההולם, וזאת כפי שנלמד מהפסיקה.
13. בית משפט קמא, בחן את הטענה שיש לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום לשם קבלת טיפול בפוסט טראומה עקב רציחת אחותו של המערער לפני למעלה מעשור וטענתו כי ברצונו לשקם את חייו, להתמקד בגידול ילדיו, להתרחק ממעגל הפשיעה ולנהל חיים נורמטיביים. טענה זו נדחתה בידי בית משפט קמא, בהתאם לסעיף 40ד(ב) לחוק העונשין. בית משפט קמא קבע כי מעשיו של המערער, העבירות שביצע ומידת אשמתו הם בעלי חומרה יתרה, בסך של למעלה מ-40 מיליון ₪. טענת המערער שהיה "איש קש" לא הוכחה ונדחתה. נקבע שמערער היה דמות מרכזית ודומיננטית בביצוע העבירות וגם מחולל הפשיעה.

14. אשר לקביעת מיקומו של המערער בתוך המתחם הניח בית משפט קמא בכך זכות את העובדה שאין למערער הרשעות קודמות בעבירות מס ואת היותו נשוי ואב לילדים קטינים שפרנסתם עליו ואת פוסט הטראומה ממנה הוא סובל מאז רצח אחותו, על אף שלא הוצגו מסמכים רפואיים בעניין זה, וקיבל את עדות האחות בקשר למצבו של המערער בעקבות האירוע. לכך חובה הניח בית משפט קמא, את הרשעתו של המערער בעבירות אלימות, המחדלים והנזק העצום שגרם לקופה הציבורית, מחדלים אשר לא הוסרו בידי המערער.
15. כאן כבר המקום לציין כי בתום הדיון שהתקיים בפנינו, ולאחר ששמענו באריכות רבה את טענות הצדדים, והבאנו בחשבון את מכלול הנסיבות הנוגעות לעניין, הן בהתייחס לנסיבות הקשורות לעבירות שביצע המערער והן הנסיבות שאינן קשורות לעבירות, המלצנו בפני הצדדים להעמיד את עונשו של המערער על 45 חודשי מאסר ואת הקנס על סך של 250,000 ₪. המערער נתן את הסכמתו להמלצה זו. ב"כ המשיבה התנגדה לאותה הקלה והציגה את טעמיה לכך. לאחר ששקלנו פעם נוספת את הדברים, הגענו למסקנה כי אכן ראוי להקל בעונשו של המערער כפי המלצתנו בדיון, ולהן נציג את עיקרי טעמנו לכך.
16. ראשית דבר נבהיר כי איננו מקלים ראש כלל ועיקר בחומרת עבירותיו של המערער. מדובר במי שגרם לנזק רב היקף לאוצר המדינה בהוצאתו ובקיזוזן של חשבונות פיקטיביים. עבירות אלו הפכו ל"מכת מדינה", ובהחלט ראוי כי בתי המשפט יכבידו ידם על אלה העוברים עבירות אלו על ידי הטלת עונשים מחמירים ומרתיעים. ועוד נוסיף כי אף אנו, כמו בית משפט קמא, איננו סבורים כי העובדה שמדובר ב"איש קש", גם אם נכונה היא טענתו בעניין זה (וכאמור, בית משפט קמא קבע שלא הוכחה טענה זו, ואין בדעתנו להתערב בקביעה עובדתית זו) - יש בה משום הצדקה להקלה כלשהי במתחם הענישה. "אנשי קש" למיניהם הם ללא ספק גורמים משמעותיים ביותר בעבירות מעין אלו, ובלעדיהם לא ניתן כלל לבצען. ממילא אף הטענה כי המערער לא הפיק תועלת כספית מעבירותיו, או כי נוצל על ידי אחרים, גם אם היה תימוכין לטענה זו (ואף בעניין זה איננו מוצאים להתערב בקביעותיו העובדתיות של בית משפט קמא), אין בהן כדי להצדיק הקלה בעונש. באותה מידה יש לזקוף לחובתו של המערער את העובדה כי עד היום לא הסיר את המחדל בהיקף העצום שגרם במעשיו.
17. לאור האמור אך ברור הוא שיש להעמיד את עונשו של המערער על מאסר בפועל לתקופה ממשית והפסיקה שהוצגה על ידי ב"כ המשיבה בוודאי שתומכת בכך. באותה מידה, יש להטיל על המערער קנס בסכום משמעותי, אף זאת כעולה מהפסיקה שהציגה ב"כ המשיבה.
18. עם זאת, מצאנו לנכון, בנסיבותיו המיוחדות של המקרה דנן, להפחית מעונשו של המערער וזאת מכמה טעמים.
19. ראש וראשון יש לתת את הדעת לזמן שחלף מאז נעברו העבירות עד למועד הגשת כתב האישום, וכן מהמועד שבו בוצעו העבירות ועד למועד בו ניתן גזר הדין. בד בבד יש גם לתת את הדעת להתרשמותו החיובית של שירות המבחן מהמערער.
20. אמת, כי במקרה הרגיל אין לתת לשיהוי בהגשת כתב האישום משקל רב ככל שמדובר בעבירות מס, בהתחשב בכך שהן מסוג העבירות שקל לבצען וקשה לגלותן. נכונים הדברים במיוחד עת עניין לנו בעבירות המתבצעות במסגרת פרשה נרחבת הכוללת נאשמים רבים ואישומים רבים והדורשת חקירה מסועפת והשלמות חקירה מרובות, והדברים בעניין זה הובהרו לנו היטב על ידי ב"כ המשיבה. יתר על כן, במקרה הרגיל אין לתת משקל רב לנסיבותיו האישיות של הנאשם בעבירות מס, שכן בעניין זה יש להעדיף את האינטרס הציבורי והצורך בהרתעה.

24. המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר בפועל במתקן כליאה "הדרים", או בכל מקום עליו יורה שב"ס, ביום 17.2.2025 עד השעה 08:30 כשברשותו תעודת זהות ועותק מגזר הדין. מובהרת לנאשם האפשרות לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים *****, *****, ***** דואר אלקטרוני MaasarN@ips.gov.il, וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס ברשימת הצידוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

ניתן היום, כ"א כסלו תשפ"ה, 22 דצמבר 2024, במעמד הצדדים.